

www.ketab.ir

850

۱۹۹۰
۱
۱۵۲
باقری

تلخ و شیرین از اسارت

سید حسن منتظرین

هرگونه نقل و برداشت از این مجموعه، با رعایت اصول
امانت‌داری، خدمت به فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت و
موجب امتنان و تقدیر خواهد بود.

تلخ و شیرین از اسارت

سرشناسه: منتظرین، سیدحسن، ۱۳۴۲ - | عنوان و نام پدیدآور: تلخ و شیرین از اسارت / نویسنده: سیدحسن منتظرین، | مشخصات نشر: قم: انتشارات شهید کاظمی، ۱۳۹۷. | مشخصات ظاهری: ۱۵۲ ص. | ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م. | شابک: ۹۵-۲-۸۸۵۷-۶۰۰-۹۷۸ | وضعیت فهرست نویسی: فیبا | موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- خاطرات | موضوع: Iran-Iraq War, DSR ۱۶۲۸ / ۱۹۸۸-۱۹۸۰ -- Diaries* -- Released captives | رده بندی کنگره: ۱۶۲۸ / ۱۳۹۷ ت ۹م | رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۳۰۹۱۲ | شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۸۱۶۲

نویسنده: سیدحسن منتظرین	انتشارات: شهید کاظمی
نوبت چاپ: اول زمستان ۹۷	شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: ۱۵,۰۰۰ تومان	شابک: ۹۵-۲-۸۸۵۷-۶۰۰-۹۷۸
مدیریت هنری و آماده سازی: مؤسسه شهید کاظمی	

تمامی حقوق برای نشر شهید کاظمی محفوظ است

■ دفتر مرکزی نشر و پخش: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه اول، فروشگاه ۱۳۱ | تلفن: ۶-۸۴۴-۳۷۸۴-۲۵
www.manvaketab.ir | پیامک: ۳۰۰۱۴۱۴۴۱

http://l.instagram.com/nashre_shahidkazemi

<https://telegram.me/Nashreshahidkazemi>

عضویت در
باشگاه مخاطبان

شیرین

فهرست □

۲۱	النظافة من الايمان	۵	فهرست
۲۲	الهام از گوسفندان	۹	مقدمه
۲۲	انتقال تجربیات	۱۱	آداب همنشینی
۲۳	اهل ماکو	۱۲	آلبرت مسیحی
۲۴	ایران کوچک	۱۲	آمپول هوا
۲۴	بانندگی	۱۳	آموزش قرآن
۲۶	باقلوای بندگی	۱۴	آن بیست نفر
۲۷	بچه‌های بار از دست داده	۱۵	آن هم بگذرد
۲۷	بخور و نمیر	۱۶	آیت الکرسی
۲۸	بستنی چوبی	۱۷	اذان مشهدی عباس
۲۸	بشکه تدارکات	۱۸	از اروپا آمدم
۲۹	یکش یکش	۱۸	اسیر بی دین
۲۹	به یاد صدام	۱۹	افسران کویتی
۳۱	بی احتیاطی نگهبان	۱۹	الاغ من کجاست؟
۳۱	بیست سال در نجف	۲۰	المنت‌های دست‌ساز

۵۲	خبر آزادی
۵۳	خبرگزاری پرستو
۵۴	خط مشی اسارت
۵۵	خودکشی بر اثر تحقیر
۵۵	خون ریزی بر اثر جام زهر
۵۷	خیط شدن سرباز عراقی
۵۷	داماد صدام
۵۸	در پناه غریب نجف
۶۰	درماندگی افسر استخباراتی
۶۱	دست بوسی عموها
۶۳	دعای عارفانه
۶۳	دعوا سر نماز جماعت
۶۵	دکتر سر سپرده
۶۶	دلسوز اسرا
۶۷	دلسوزی برای جاسوس
۶۷	دوست داشتن همه
۶۸	دروانه ناکام
۶۹	رابط امام
۷۰	رقص و پایکوبی عراقی ها
۷۰	ریخت ریخت
۷۱	ریش ابوحنیفه
۷۳	زبان باطن
۷۳	زیر دو خم
۷۴	ساروخ الحسین

۳۱	بیگاری با اعمال شاقه
۳۳	بی هوشی مصلحتی
۳۴	پاداش افسران
۳۵	پروانه و شمع
۳۶	پل انتم اظهاریه
۳۷	پناه بردن به قرآن
۳۸	تحقیر در المیمونه
۳۸	تخته سیاه
۳۹	تسبیح سازی
۳۹	تشخیص وقت
۴۰	تقسیم کردن جواب
۴۱	جاسوس پشیمان
۴۱	جام دوستی
۴۳	جدال با شیطان
۴۴	جذب حداکثری
۴۵	جسمی اسیر
۴۵	چهارده دست لباس
۴۶	چهاباشه
۴۷	حبانه و ریش
۴۷	حرز
۴۸	حرس خمینی
۴۹	حساسیت زیاد
۵۰	حسین خرکچی
۵۱	حوله و مسواک

۹۴. طرد شیخ
۹۵. شیر و شکر
۹۶. صنایع خودکفایی
۹۷. ضرب شصت با جا خالی
۹۷. ضربه مهلک بر سر صدام
۹۸. طب سنتی
۹۹. طفل شیرخوار
۱۰۰. عاشق اسارت
۱۰۰. عالم دینی یا سرمایه دار
۱۰۱. عقده افسر بعثی
۱۰۱. علی فرعون
۱۰۲. عیدی جانانه
۱۰۲. غافل گیری در مرصاد
۱۰۳. غسل واجب
۱۰۴. نواره آب گرم
۱۰۵. فوائد گونی
۱۰۶. فیریوتراپ در زندان الرشید
۱۰۶. فیل و فوجان
۱۰۷. قاطر سواری در تگزاس
۱۰۷. قبله اشتباهی
۱۰۹. قرآن شب قدر
۱۰۹. قرآن صدام
۱۱۰. قول صدام
۱۱۰. کبوتر بی پناه

۷۵. سر چهار راه نگهدار
۷۶. سرقه از انبار اردوگاه
۷۶. سرود جدید
۷۷. سرهنگ خلبان
۷۷. سقوط فاو
۷۸. سلام به ستوان عراقی
۷۹. سنگ زیرین آسیاب
۷۹. سوتن زیر ششج
۸۰. سوزن ساری
۸۰. سوله پرفشار
۸۴. سه امام جماعت
۸۵. سه درخواست
۸۶. سیب زمینی زشت
۸۶. سیدی حمار
۸۷. سیلی ناحق
۸۷. شاگرد بزاز
۸۹. شب سرد با دو پتو
۸۹. شرافت خانم سوئسی
۹۰. شرف خمینی
۹۰. شعار در فرودگاه بغداد
۹۱. شفا توسط امام رضا (ع)
۹۱. شلاق داوطلبانه
۹۲. شهید زنده
۹۳. بیماری واگیردار

۱۳۳	نخود، لوبیا، هندوانه
۱۳۳	ندامت دختر دزد
۱۳۴	نذر طلبگی
۱۳۵	نماز عارفانه
۱۳۵	نماز عید
۱۳۶	نماز فردای امام جماعت
۱۳۷	نور چشمی
۱۳۷	نیش مار
۱۳۹	وزیر دفاع
۱۴۰	وسواسی زبل
۱۴۰	وفاداری به نماز
۱۴۱	هرچه ابووقاص بگوید
۱۴۲	هل من مبارز
۱۴۵	اوایان
۱۴۹	کتابها

۱۱۱	کفش پاره
۱۱۱	کباب کوبیده با نوشابه
۱۱۲	کتک به خاطر انتخابات
۱۱۲	کشته‌ها و شهدا
۱۱۵	کشتی در الرشید
۱۱۵	کوروش بزرگ
۱۱۶	کیک سه طبقه
۱۱۶	کیمیای محبت
۱۱۸	گاو گنده
۱۱۸	گونی پیاز
۱۱۹	لات با معرفت
۱۲۱	لشکر شکست خورده
۱۲۱	لقمه حیا
۱۲۲	ما را می‌شناسی؟
۱۲۲	ماجرای رادیو
۱۲۴	ماساژ درمانی
۱۲۵	مدرسه باب الحوائج
۱۲۶	مدیریت چکشی
۱۲۸	مرگ بر ضد ولایت فقیه
۱۲۸	مریض بطنی
۱۲۹	مستراح دردسرساز
۱۳۰	مشاوره
۱۳۱	ملا یا پاسدار
۱۳۲	من یک طلبه‌ام

□ مقدمه

موضوع دفاع مقدس سرمایه عظیم کشور ما است که باید از ابعاد مختلف به دقت مورد توجه قرار گیرد.

بخشی از این ذخیره عظیم، تاریخ اسارت آزادگان است که آشنایی با آن به آسانی فهم تاریخ جنگ نیست. زیرا برخلاف اصل جنگ که برای همه آحاد کشور محسوس و قابل درک بود، فقط آزادگان و خانواده‌های آنان با اسارت و جریانات آن آشنا بودند. پس طبیعی است جامعه شناخت صحیحی از اسارت و وقایع آن نداشته باشد.

پرداختن به وقایع دوران اسارت آزادگانی که عفا ذیاب این ملت‌اند، کاری سخت و دشوار است؛ چون تبیین و ترسیم فضای سنگین و غیرقابل باور اردوگاه‌های مخوف حزب بعث تنها برای کسانی میسر است که تلخی‌ها و مرارت‌های آن را با تمام وجود لمس کرده‌اند. با وجود این به لحاظ تنوع و فراوانی خاطرات تلخ و شیرین، و نیز تاکید رهبر معظم انقلاب مبنی بر نگارش موضوعات مختلف دفاع مقدس، لازم است در حد توان وارد این عرصه شد و قدمی برای ثبت این ذخیره عظیم برداشت.

پیش از این نگارنده توفیق نگارش کتاب نهال‌های برومند، سیری در باورهای آزادگان سربلند را پیدا کرد. در آن مجموعه با تدوین و موضوع بندی خاطرات عزیزان آزاده قدمی برای آشنایی با مظلومیت‌های فرزندان غیور ملت و نیز رشادت‌ها و ایستادگی‌های اعجاب برانگیز آنان در زمان اسارت‌شان انجام گرفت. اما از آن جا

که حین تألیف با خاطراتی روبه‌رو شدم که تناسبی با موضوع کتاب نداشت، ولی در عین حال خواندنی و جذاب بود، بر آن شدم تا در قالبی دیگر آن خاطرات را در اختیار علاقمندان قرار دهم.

مجموعه حاضر در سیاق مجموعه‌های کشکول است که سابقه طولانی در تاریخ نگارش دارد. در این مجموعه بیش از ۱۵۵ خاطره تلخ و شیرین از زبان ۳۴ نفر از آزادگان و نیز چند کتاب جمع آوری شده که هر خاطره دارای عنوانی مستقل و بر اساس حروف الفبا تنظیم شده است. لازم به ذکر است که تعداد محدودی از خاطرات پیش از این در کتاب نهال‌های برومند آمده که به خاطر مفید بودن و تناسب با محتوای این اثر در این جا هم آورده‌ام. بدیهی است این مجموعه در مقام معرفی فضای اسارت نیست، بنابراین علاقمندان برای آشنایی صحیح و بهتر با سختی‌ها و مرارت‌های غیر قابل تصور دوران اسارت و آنچه بر فرزندان‌شان در اردوگاه‌های مخوف و دهشتناک بعثیون گذشته، لازم است کتاب نهال‌های برومند را مورد توجه قرار دهند.

همانند نوشتارهای قبلی خاطراتی که از مکتوبات حوزه دفاع مقدس نقل شده، به‌طور خلاصه و با ویرایشی متناسب با کتاب حاضر است؛ تا متن از یک‌دستی قلم برخوردار شود.

امیدوارم این اقدام ناچیز مورد توجه قرار گیرد و در خدمت به فرهنگ ایثار و جهاد موثر واقع شود.

ان شاء الله

پاییز ۱۳۹۷

سید حسن منتظرین